

Metodyka prowadzenia obserwacji występowania pryszczarka gruszowca (*Dasyneura piri* Bouché)

Pryszczarek gruszowiec *Dasyneura piri* Bouché to muchówka (Diptera) z rodziny pryszczarkowatych (Cecidomyiidae).

Występowanie i rośliny żywicielskie

Pryszczarek gruszowiec występuje powszechnie głównie w Europie, jak również w Ameryce Północnej i Nowej Zelandii. Rośliną żywicielską szkodnika są grusze. W Polsce może występować na terenie całego kraju.

Opis szkodnika

Pryszczarek gruszowiec ma ciało ciemnobrązowe, długości ok. 2 mm, z długimi czułkami i nogami. Dorosłe osobniki przypominają swym wyglądem komara. Jaja są białe, wydłużone. Larwy walcowate, beznogie, początkowo białe później pomarańczowe, około 2 mm długości. Zimują larwy w glebie. Wylot osobników dorosłych następuje pod koniec kwietnia lub w maju. Po kilku dniach od wylotu samice składają jaja w fałdy wierzchołkowych liści. Wylęgające się z jaj larwy żerują gromadnie na brzeżnej części liścia. Po zakończonym żerowaniu larwy spadają na ziemię i zagrzebują się płytko w glebie. Tam następuje przepoczwarczenie. W ciągu roku występują trzy pokolenia szkodnika.

Objawy żerowania i szkodliwość

W wyniku żerowania szkodnika następuje zahamowanie wzrostu liści i deformacja blaszki liściowej (brzezi są zawinięte wałeczkowato do środka). Zwinięte w rulony liście są początkowo zielone, później brązowieją, ich tkanka staje się twarda. Po zejściu larw do gleby brzezi liści czernieją i zasychają. Przyrosty drzew zostają zahamowane, co jest szczególnie niebezpieczne w szkółkach i młodych sadach gruszowych.

Metoda prowadzenia obserwacji

Do monitorowania występowania i przebiegu lotu przyszczarka gruszowca przydatne są żółte pułapki lepowe, które należy zawiesić w sadzie gruszowym wczesną wiosną, przed fazą białego pąka kwiatowego. Liczba pułapek zależy od wielkości sadu. Najczęściej stosuje się 2-3 pułapki w sadzie o powierzchni do 2 ha. W większych sadach, szczególnie o zróżnicowanej topografii, konieczne jest umieszczenie większej liczby pułapek, w różnych miejscach sadu. Pułapki umieszcza się na drzewach na wysokości około 1 m od powierzchni gleby, od strony południowej. Co 2-3 dni notuje się liczbę odłowionych much. Pozwala to na ustalenie początku lotu szkodnika, maksimum i zakończenia lotu. Na podstawie uzyskanych danych można określić obecność i liczebność szkodnika w sadzie oraz wyznaczyć optymalny termin zwalczania. Bardzo ważne jest także notowanie pierwszych uszkodzeń liści, które mogą się pojawić już w czasie kwitnienia gruszy.

Do zwalczania szkodnika przystępujemy po zauważeniu pierwszych oznak występowania przyszczarka (początek odławiania się na pułapki osobników dorosłych lub pierwsze widoczne uszkodzone liście z zawiniętymi brzegami) wykorzystując do tego celu preparaty dozwolone do ochrony gruszy przed tym szkodnikiem. Zabieg należy powtórzyć po 7-10 dniach. Można również mechanicznie usuwać i niszczyć zbędne pędy, na których zauważono pierwsze uszkodzenia.

Pryszczarek gruszowiec

Fot. 1. Pryszczarek gruszowiec

<http://www.nri.org/research/pearmidg.jpg>

Fot. 2. Larwa przyszczarka

http://oregonstate.edu/dept/nurspest/Images/insects/plcm_larva_Parker_pear.jpg

Opracowanie wykonano w ramach zadania nr 1.10 „Opracowanie metodyk prowadzenia obserwacji występowania organizmów szkodliwych i oceny potrzeby wykonania zabiegów ochrony roślin”, Programu Wieloletniego „Rozwój zrównoważonych metod produkcji ogrodnictwa w celu zapewnienia wysokiej jakości biologicznej i odżywczej produktów ogrodnictwa oraz zachowania bioróżnorodności środowiska i ochrony jego zasobów”, finansowanego przez MRiRW.

Fot. 3. Uszkodzone liście na skutek żerowania larw pryszczarka

http://farm8.staticflickr.com/7023/6646266267_d0d4347bc9.jpg

http://oregonstate.edu/dept/nurspest/pear_leaf-curling_midge_closeup2.htm